

Udskrift af forhandlingsprotokollen

for ekspropriationskommissionen

vedrørende anlæg af Letbane på Ring 3

270. hæfte

Supplerende besigtigelsesforretning den 13. september 2023

Herlev Kommune

Onsdag den 13. september 2023 kl. 9.15 samledes kommissionen på Marielundvej 51, 2730 Herlev for at afholde besigtigelse i anledning af anlæg af Letbane på Ring 3, jf. lov nr. 165 af 26. februar 2014 med ændringer ved lov nr. 657 af 8. juni 2016.

Til stede var kommissarius ved Statens Ekspropriationer på Øerne, *Charlotte Münter*, de af transportministeren udpegede medlemmer af kommissionen, *Bjarke Abel* og *Leif Luxhøj-Pedersen*, samt de fra Den Fælleskommunale Liste for Øernes Område udtagne medlemmer, *Bjarne Henriksen* og *Bo Zabel*.

Endvidere mødte den ledende landinspektør *Inger Juhl Larsen*.

Som repræsentant for Herlev Kommune mødte *Helle Lagersted Jørgensen*.

For Hovedstadens Letbane I/S mødte projektleder *Mikkel Sølbeck*, landinspektør *Troels Meinertz Jakobsen* og ingeniør *Tobias Aamo*.

Protokollen førtes af specialkonsulent *Iben Held Jensen*.

Kommissarius fremlagde brev af 30. juni 2023 fra Transportministeriet, hvori ministeriet har anmodet Kommissarius om at forelægge projektet for ekspropriationskommissionen.

Kommissarius fremlagde endvidere det af Hovedstadens Letbanes udarbejdede materiale Letbane på Ring 3, Herlev Kommune, Forslag til supplerende tekniske bestemmelser nr. 2 med tilhørende oversigts- og besigtigelsesplaner, tegn.nr.: L3-AR-KOM=HEK-AR-EXP-DWG-601 og L3-AR-KOM=HEK-AR-EXP-DWG-531, dateret henholdsvis den 7. april 2017 og 27. juni 2023.

Følgende passerede:

Indledende møde

Kommissarius redegjorde for formålet med besigtigelsesforretningen, der er at fastlægge og godkende det af Hovedstadens Letbanes fremlagte projekt med de eventuelle ændringer og bemærkninger, som ekspropriationskommissionen finder er nødvendige. På den baggrund kan der efterfølgende, efter indhentet myndighed fra Transportministeriet, ske ekspropriation.

Kommissionens beslutninger vil fremgå af forhandlingsprotokollen fra besigtigelsesforretningen. Protokollen vil blive fremsendt til de lodsejere, som er direkte indvarslet til besigtigelsesforretningen. Endvidere vil protokollen blive offentligt tilgængelig via kommissariatets hjemmeside: www.komoe.dk.

Hovedstadens Letbanes repræsentanter redegjorde for projektet og fremlagde følgende oplysninger:

Forudsætninger

For en nærmere beskrivelse af projektet, herunder forudsætning for etablering af en letbane på Ring 3 (lovgrundlag, baggrund for Letbane på Ring 3, overordnet planlægning og tilladelser, information til naboer) samt generel projektbeskrivelse (letbanens strækning, stationer, omformerstationer, udførelse trafik- og ledningsomlægninger mm.), henvises til udskrift fra ekspropriationskommissionens forhandlingsprotokol 22. hæfte af 26.-27. oktober samt 1. november 2017.

Tegningsoversigt

Som bilag til Supplerende tekniske bestemmelser nr. 2 for Herlev Kommune hører følgende tegninger:

- Oversigtsplan nr. 1 – Herlev Kommune, tegning nr. L3-AR-KOM=HEK-AR-EXP-DWG-601, ver. 2.0
- Supplerende besigtigelsesplan nr. 1 – Herlev Kommune tegning nr. L3-AR-KOM=HEK-AR-EXP-DWG-531, ver. 2.0

Projektbeskrivelse

Særligt for Herlev Kommune

Det fremlagte projekt for etablering af letbane gennem Herlev Kommune er en del af det samlede projekt for etablering af letbane i Ring 3.

Der er den 26.-27. oktober samt 1. november 2017 afholdt besigtigelsesforretning for Herlev Kommune, hvor etablering af letbanen på hele strækningen gennem Herlev Kommune blev behandlet og godkendt, jf. forhandlingsprotokollen hæfte 22.

Efterfølgende er der opstået behov for at supplere de vedtagne Tekniske bestemmelser for Herlev Kommune med indgreb, da det er nødvendigt at placere en kørestrømsmast og en bardun med tilhørende ankerfundament på privat ejendom.

Beskrivelse af projektet i Herlev Kommune

Nedenstående er et tillæg til det samlede indgreb i Herlev Kommune. Tillægget omfatter kun de indgreb, der er ændret i forhold til det tidligere udarbejdede ”Forslag til tekniske bestemmelser for Herlev Kommune”, behandlet på besigtigelsesforretning den 26. og 27. oktober samt 1. november 2017.

Kørestrømsmasten var forudsat placeret i det eksisterende vejareal på ydersiden af plankeværket. Efterfølgende har forskellige faktorer resulteret i, at der er behov for at flytte på mastens placering.

Detailberegninger for kørestrømsanlægget på strækningen har vist, at der er behov for mindre justeringer, herunder at der skal etableres et ankerfundament med bardun forbundet til kørestrømsmasten for at håndtere trækket i kørestrømsanlægget ved denne mast.

I rabatarealet mellem cykelstien og plankeværket er der placeret forsyningsledninger, hvilket begrænser mulighederne for at placere fundamenterne til kørestrømsmasten og tilhørende anker.

Kørestrømsmasten, bardunen og tilhørende ankerfundament for bardunen placeres derfor på bagsiden af

plankeværket på privat ejendom, og der pålægges servitut om ret til placering af kørestrømsmast og ankerfundament, der ligeledes vil indeholde bestemmelser om adgang til kørestrømsmasten ved fremtidige tilsyns- og vedligeholdelsesarbejder.

Bemærkninger og spørgsmål til projektet

Efter Hovedstadens Letbanes gennemgang af projektet havde de fremmødte ejere, brugere og disses repræsentanter lejlighed til at udtale sig.

Under besigtigelsen fremkom bl.a. følgende bemærkninger og spørgsmål til projektet:

Hovedstadens Letbane oplyste, at det i forbindelse med besigtigelsesforretningerne afholdt i efteråret 2017 var forudsat, at kørestrømsmasten kunne placeres i det eksisterende vejareal på ydersiden af plankeværket. Denne placering har efterfølgende vist sig ikke at være mulig, hvilket bl.a. skyldes at der i rabatarealet mellem cykelstien og plankeværket er placeret en del forsyningsledninger, som medfører, at der ikke er plads til at placere fundamentet til kørestrømsmasten samt tilhørende anker med bardun. Hovedstadens Letbane oplyste endvidere, at placeringen af kørestrømsmasten og ankerfundamentet ønskes sikret ved pålæg af en servitut, som vil indeholde bestemmelser om adgang til kørestrømsmasten bl.a. til brug for fremtidigt tilsyns- og vedligeholdelsesarbejde. Det forventes, at der ca. 1 til 2 gange årligt skal foretages tilsyn af masten mv. Kørestrømsmasten og ankerfundamentet ønskes sikret ved pålæg af servitut fremfor permanent arealerhvervelse, da det giver mulighed for ejendommens fortsatte anvendelse af arealet.

På forespørgsel oplyste Hovedstadens Letbane, at selve ankerfundamentet udgør ca. 40 x 40 cm. Ankerfundamentet vil blive tydeligt markeret for dermed at sikre, at man både som gående/cyklist/bilist kan se det, så man ikke støder ind i det. For så vidt angår fundamentet til selve kørestrømsmasten etableres dette under niveau.

En repræsentant fra haveforeningen bemærkede i forlængelse heraf, at det er vigtigt, at Hovedstadens Letbane er opmærksom på, at brand- og redningskøretøjer kan komme forbi ankerfundamentet, og at ankerfundamentet derfor får en placering, hvor det ikke forhindrer redningskøretøjer i at kunne passere. Hovedstadens Letbane tilkendegav, at man er opmærksom herpå.

En repræsentant fra haveforeningen gjorde endvidere Hovedstadens Letbane opmærksom på placering af

eventuelle forsyningsledninger. Hovedstadens Letbane oplyste, at placering af forsyningsledninger er undersøgt. Hovedstadens Letbane noterede endvidere, at nuværende ”trafikspejl” skal reetableres. Hovedstadens Letbane oplyste i forlængelse heraf, at det nuværende plankeværk med adgangsdør ud mod cykelstien bevares.

Hovedstadens Letbane oplyste yderligere, at selve anlægsarbejderne forventes at kunne pågå i begyndelsen af 2024. Anlægsarbejderne vil således kunne pågå udenfor havesæsonen. Udgangspunktet er, at det midlertidige arbejdsareal skal benyttes i ca. 1 måned. De enkelte elementer i anlægsarbejdet med at etablere henholdsvis ankerfundament med bardun samt selve masten med fundament forventes enkeltvis at kunne etableres på få dage. I forbindelse med anlægsarbejderne vil der blive skiltet herom.

Kommissionens vurderinger og beslutninger

Kommissionen har noteret sig de tilsagn, som Hovedstadens Letbane gav ved besigtigelsen.

Kommissionen godkendte herefter det forelagte projekt.

Under forudsætning af, at de tilladelser og dispensationer, der i henhold til lovgivningen er nødvendige for anlæggets gennemførelse, gives i forbindelse med den videre projektering af anlægget, fastsatte kommissionen følgende særlige bestemmelser:

Særlige bestemmelser

Hovedstadens Letbanes stationering begynder i st. 0 ved Ishøj i retning mod Lundtofte.

Stationeringen er vist på oversigts- og besigtigelsesplanerne og er anvendt i de særlige bestemmelser.

Følgende forkortelser er brugt som betegnelse for stationeringsside:

h.s. = højre side

v.s. = venstre side

b.s. = begge sider

Den enkelte ejendom er stationeret i forhold til indgrebenes samlede udstrækning på planerne for ejendommen.

Ejendomme

Bliver en ejendom omfattet af indgreb, der ikke direkte fremgår af besigtigelsesplanerne, er dette angivet med ”særligt indgreb” samt vist med en orange trekant på besigtigelsesplanerne.

Ejendomme

Nedenstående ejendom har tidligere været besigtiget på besigtigelsesforretning den 26.-27. oktober samt 1. november 2017. Der besigtiges nu med henblik på følgende supplerende indgreb på ejendommen.

St. 13.698 – 13.776 v.s.

Matr.nr. 69 Herlev, Marielundvej 51

Arealer

Der eksproprieres midlertidigt arbejdsareal.

Servitutter

Ejendommen pålægges servitut om kørestrømsmast.

Øvrige forhold

Der placeres kørestrømsmast på ejendommen.

Der placeres ankerfundament med tilhørende bardun på ejendommen.

Herefter afsluttedes forretningen.

Charlotte Münter

Bjarke Abel   Leif Luxhøj-Pedersen   Bjarne Henriksen   Bo Zabel

Ilben Held Jensen

Udskriftens rigtighed bekræftes

Mette Bergmann Andersen